

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Chojnicach II Wydział Karny w składzie

Przewodniczący:	SSR Grażyna Drobińska
Protokolant:	stażysta sąd. Paulina Feder
Prokurator:	S. K.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku, 23 marca 2016 roku, 28 kwietnia 2016 roku, 25 maja 2016 roku, 21 lipca 2016 roku, 29 września 2016 roku, 13 października 2016 roku sprawy

T. C. ((...))

s. M. i G. z domu K., ur. (...) w G.

oskarżonego o to, że:

w dniu 16 czerwca 2014 roku w R., W. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził H. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd co do zamiaru zamontowania czujnika gazu w ten sposób, że przy zawarciu umowy na zainstalowanie detektora gazu w domu pokrzywdzonej pobrał zaliczkę w kwocie 200 zł na poczet wykonania montażu i nie wywiązał się z warunków umowy, nie zainstalował urządzenia oraz nie dokonał zwrotu pieniędzy, czym doprowadził H. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 200 zł z tym ustaleniem, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi

tj. o czyn z art. 286 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

orzeka

1. oskarżonego T. C. uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia tj. przestępstwa z art. 286 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i za to na podstawie art. 286§3 kk skazuje go na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,
2. na podstawie art.46§1 kk zobowiązuje oskarżonego do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej H. S. kwoty 200 zł (dwieście złotych),
3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w wysokości 120 zł (sto dwadzieścia złotych) oraz zwalnia go z obowiązku ponoszenia pozostałych kosztów postępowania.

-

W dniu 16 czerwca 2014 roku oskarżony T. C. wraz z inną osobą udał się do miejsca zamieszkania H. S. w R., W.. Będąc w jej domu, poinformował 78-letnią pokrzywdzoną o konieczności zainstalowania czujnika gazu. Przedłożył jej do podpisania pismo o nazwie: „Deklaracja Umowa usługi- zakupu”. H. S. podpisała powyższą umowę, na której wpisano datę 17 lipca 2014 roku. W umowie wskazano również termin realizacji zamówienia na okres do 30 sierpnia 2014 roku (kopia umowy (k.6), zeznania H. S. (k.4v-5,12v,26v,32v,221-222,306-307)). Oskarżony poinformował H. S. o tym że montaż czujnika gazu nastąpi za 3 miesiące, ale nie miał zamiaru wykonać tej instalacji. Pobrał od niej zaliczkę w kwocie 200 zł na poczet wykonania montażu. T. C. nigdy nie wywiązał się z warunków umowy, nie zainstalował urządzenia oraz nie dokonał zwrotu pieniędzy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione wyżej dowody oraz pozostały materiał zgromadzony w sprawie tj.: zeznania A. S. (k.14v,222-222v), A. K. (k.247-247v), kopia umowy (k.6), dokumentacja zdjęciowa (k.11), karta karna (k.45-46,301-302), odpis wyroku (k.48-52,72-73), opinia sądowo-psychiatryczna (k.132-134), informacja z firmy (...) (k.232), informacja z Urzędu Skarbowego (k.241-242), kopia postanowienia (k.252-260), opinia psychologiczna (k.324-327), informacja z (...) Spółki (...) sp. z o.o (k.374).

Oskarżony T. C. (k.67,220-221) zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i na rozprawie oświadczył, że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że od dnia 15 października 2007 roku prowadzi działalność gospodarczą zajmującą się podpisywaniem umów na terenie całego kraju, sprzedażą czujników, detektorów gazu, czadu i dymu. Przyznał, że osobiście podpisał umowę z panią H. S.. Przedmiotem zwarcia umowy był zakup czujnika- detektora gazu. Wyjaśnił, że nie ma możliwości niewywiązania się z tej umowy przez jego firmę. Zdaniem oskarżonego, do wywiązania się z tej umowy nie doszło na skutek braku kontaktu z pokrzywdzoną. Nadto wskazał, że treść umowy określa, że nie ponosi od odpowiedzialności za opóźnienia w realizacji umowy z przyczyn stojących po stronie zleceniodawcy. Oskarżony wskazał jednocześnie, że w trosce o dobre imię firmy prześle detektor gazu celem realizacji zamówienia.

W swoich wyjaśnieniach złożonych przed Sądem Rejonowym oskarżony podał, że termin realizacji zamówienia został wskazany w umowie i był to 30 sierpnia. Natomiast z umowy wynikało, że termin ten mógł być przedłużony o kolejne 60 dni. Zatem ostatecznym terminem był 30 października 2014 roku. Oskarżony podał, że kontaktował się telefonicznie z pokrzywdzoną i dowiedział się od niej, że jej zięć dowiedział się, że nie ma takiej firmy i że czujniki są tańsze. T. C. wyjaśnił, że starał się polubownie załatwić sprawę z pokrzywdzoną, jednak ona chciała zwrotu pieniędzy lub detektor.

Sąd Rejonowy nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego w zakresie jego zamiaru dokonania instalacji detektora gazu w miejscu zamieszkania pokrzywdzonej H. S., w pozostałym zakresie wyjaśnienia oskarżonego nie budzą wątpliwości Sądu.

Przede wszystkim przedstawionej przez oskarżonego wersji wydarzeń przeczy relacja opisana przez pokrzywdzoną. H. S. był w toku postępowania przygotowawczego przesłuchiwana kilka razy (k.4v-5,12v,26v,32v,221-222,306-307). Po opuszczeniu posesji przez oskarżonego, pokrzywdzona postanowiła zawiadomić organy ścigania. W swoich kolejnych zeznaniach, zaprotokołowanych procesowo, wskazała ona jednoznacznie, że uznała zachowanie T. C. za oszukańcze, ponieważ nie poszedł on do jej zięcia w celu zaproponowania usługi zakupu i montażu detektora gazu. Nadto w kolejnych zeznaniach złożonych w dniu 13 lipca 2014 roku, 12 września 2014 roku, 16 grudnia 2014 roku, 4 lutego 2015 roku wskazała, jasno, że nikt się z nią nie kontaktował w sprawie montażu detektora gazu. Dokonując szczegółowej analizy zeznań tego świadka Sąd Rejonowy zauważył, że składając zeznania w dniu 16 grudnia 2014 roku podała, że kontaktowano się z nią w połowie września w tej sprawie. Składając zeznania na rozprawie, pokrzywdzona odnosząc się do tej wypowiedzi wyjaśniła, że to był policjant który kontaktował się z nią we wrześniu (k.222). Nadto pokrzywdzona wskazała, że oskarżony nie kontaktował się z nią w sprawie montażu czujnika. Nadto potwierdziła, że w poprzednim roku przesyłano jej czujnik gazu, którego nie przyjęła.

Sąd Rejonowy dokonał przesłuchania świadka w obecności biegłej psycholog A. G. z powodu informacji o stanie zdrowia psychicznego pokrzywdzonej a także z uwagi na podeszły wiek H. S. (k.324-327). Biegła J.- G. w

swojej opinii wskazała, że ogólny poziom sprawności procesów poznawczych kształtuje się bez cech otępienia. Przeprowadzone badania nie wskazują na istotne zaburzenia procesów poznawczych i psychicznych. Nie występują ogniskowe uszkodzenia (...). Zauważalne deficyty poznawcze pozostają bez istotnego wpływu na zdolność odtwarzania zdarzeń. Aktualne funkcjonowanie psychospołeczne pokrzywdzonej nie wskazuje na zaburzenia depresyjne. H. S. jest osoba aktywną. Napęd psychoruchowy jest wyrównany. Emocjonalnie labilna. Świadomość jasna, bez objawów wytwórczych.

Sąd uwzględnił powyższą opinię przy dokonywaniu oceny zeznań świadka H. S.. Zdaniem Sądu Rejonowego, powyższa opinia jest jasna, spójna i zawiera odpowiedzi na wszystkie pytania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonej H. S. i uczynił je podstawą dla dokonywania ustaleń w przedmiotowej sprawie. Zeznania H. S. są jasne i szczerze. Sąd wziął przy tym pod uwagę fakt, że świadek składała zeznania kilka razy, a jej wypowiedzi były konsekwentne i logiczne. Świadek również w sposób rzeczowy i logiczny wyjaśniła niejasność dotyczącą rzekomego telefonu oskarżonego w sprawie montażu czujnika gazu, który miał mieć miejsce we wrześniu 2014 roku.

Wiarygodności zeznań tego świadka w żadnej mierze nie przekreślają zeznania syna pokrzywdzonej A. S. (k.14v,222-222v). Świadek podał w swoich zeznaniach, że w dniu 12 września 2014 roku ktoś dzwonił do jego matki w sprawie tego czujnika i że ktoś w październiku przyjdzie zamontować. Odpowiadając szczegółowo na rozprawie świadek wyjaśnił, że nie rozmawiał z tą osobą. Nadto wskazał że nie wie z kim matka rozmawiała, chyba z policjantem. W ocenie Sądu Rejonowego, zeznania świadka odpowiadają prawdzie. Są one szczerze i spontaniczne. Nadto, należy wskazać, że okoliczność, że we wrześniu 2014 roku do pokrzywdzonej dzwonił policjant w sprawie detektora gazu jest logiczny i prawdziwy zważywszy na fakt, że H. S. w toku postępowania przygotowawczego była przesłuchiwana aż cztery razy i kontaktowano się z nią również telefonicznie.

W sprawie Sąd przesłuchał również A. K. – zięcia H. S. (k.247-247v). Zeznał on, że teściowa i szwagier są niepełnosprawni. Dodał, że to on kazał teściowej zadzwonić na policję w sprawie tego czujnika. Przyznał również, że czujnik potem przyszedł pocztą. Nie było natomiast sytuacji, żeby ktoś dzwonił w sprawie instalacji.

W ocenie Sądu Rejonowego, brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania zgodności z prawdą tych wypowiedzi. Są one jasne i szczerze.

Do sprawy została sporządzona opinia sądowo-psychiatryczna przez biegłych psychiatrów K. K. (2) i E. K. (k.132-134). Biegli stwierdzili, że T. C. nie jest chory psychicznie, a jego funkcje intelektualne mieszczą się w granicach normy. Oskarżony przebył zaburzenia nastroju. Nie stwierdzili u niego danych wskazujących na występowanie u T. C. zaburzeń psychicznych wpływających na jego poczytalność. Oskarżony miał zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.

Sąd uwzględnił opinię biegłych przy dokonywaniu ustaleń faktycznych przedmiotowej sprawie. W ocenie Sądu Rejonowego, powyższa opinia jest jasna, rzeczowa i nie zawiera żadnych nieścisłości. Wnioski w niej zawarte zostały sformułowane po rzetelnej analizie materiału zgromadzonego w sprawie oraz logicznym wywodzie.

Wobec braku podstaw do kwestionowania Sąd uznał też za wiarygodne pozostałe dowody zgromadzone w sprawie tj.: kopia umowy (k.6), dokumentacja zdjęciowa (k.11), karta karna (k.45-46,301-302), odpis wyroku (k.48-52,72-73), informacja z firmy (...) (k.232), informacja z Urzędu Skarbowego (k.241-242), kopia postanowienia (k.252-260), informacja z (...) Spółki (...) sp. z o.o (k.374).

W tym stanie sprawy wina oskarżonego T. C. nie budziła żadnych wątpliwości i polegała na tym, że w dniu 16 czerwca 2014 roku w R., W., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził H. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd co do zamiaru zamontowania czujnika gazu w domu pokrzywdzonej pobrał zaliczkę w kwocie 200 zł na poczet wykonania montażu i nie wywiązał się z warunków umowy, nie zainstalował urządzenia oraz nie dokonał zwrotu pieniędzy, czym doprowadził H. S. do niekorzystnego

rozporządzenia mieniem w kwocie 200 zł z tym ustaleniem, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, czym wypełnił znamiona przestępstwa z art.286§3 kk w zw. z art.286§1 kk.

Należy w tym miejscu wskazać, że art.286§1 kk ustanawia odpowiedzialność karną za przestępstwo oszustwa. Polega ono na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym przez wprowadzenie w błąd, wyzyskanie błędu lub niezdolności należytego pojmowania przedsiębranego działania. Celem działania sprawcy jest dążenie do osiągnięcia korzyści majątkowej. Przy czym wprowadzenie w błąd polega na tym, że sprawca swoimi podstępными zabiegami doprowadza inną osobę do mylnego wyobrażenia o rzeczywistym stanie rzeczy. Środkiem użytym do wprowadzenia w błąd może być słowo, pismo, fałszywe narzędzie lub urządzenie. Do przypisania oszustwa nie jest potrzebne użycie szczególnego podstępu, lecz wystarczy każde działanie mogące wprowadzić poszkodowanego w błąd. Strona podmiotowa przestępstwa oszustwa polega na umyślności. Działanie sprawcy motywowane jest osiągnięciem celu w postaci korzyści majątkowej. Wymagana jest więc szczególna postać zamiaru bezpośredniego kierunkowego (dolus directus coloratus) (M. Szewczyk, Komentarz do kodeksu karnego).

Przy dokonywaniu oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd kierował się tym, że ocena każdego dowodu, również z wyjaśnień oskarżonego, jako pozostawiona sądowi orzekającemu, musi być dokonywana z przekonaniem, że oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czynu. Dopiero, kiedy przeprowadzone dowody, ich ocena i wyprowadzone z nich wnioski, obalą owo przekonanie- można ferować wyrok skazujący. Stanowisko takie ma swoje uargumentowanie w treści art.5§1 kpk w związku z art.7 kpk, jako że przepisy tej ustawy uznają jedynie zasadę swobodnej oceny dowodów, będącej efektem rozważań całokształtu ujawnionych w sprawie okoliczności, przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego oraz nie różnicują dowodów od tego, w jakiej fazie postępowania i od kogo zostały pozyskane (wyrok S.A. w Lublinie z dnia 29.04.2009 r., II AKa 63/09).

Oskarżony T. C. zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i na rozprawie podtrzymał swoje stanowisko, że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. Przyznał natomiast, że doszło do transakcji i niewykonania instalacji, jednak nastąpiło to z powodu zachowania się pokrzywdzonej. Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że wersja wydarzeń przedstawiona przez oskarżonego w żadnej mierze nie zasługuje na wiarę.

Z zeznań pokrzywdzonej wynika bowiem jasno, że oskarżony podpisał z nią umowę o nazwie : „Deklaracja Umowa usługi- zakupu”. Sama nazwa pisma jest zaskakująca i może już wprowadzać kontrahenta w błąd. Umowa została zawarta w dniu 16 czerwca 2014 roku, zaś na umowie wpisano datę 17 lipca 2014 roku. Pokrzywdzona wskazała również jasno, że dowiedziała się, że montaż nastąpi za 3 miesiące. Tymczasem z podpisanego przez pokrzywdzoną dokumentu wynikało, że termin realizacji zamówienia to okres do 30 sierpnia 2014 roku. Należy w tym miejscu wskazać, że H. S. przedłożyła kopię dokumentu organom ścigania i tego samego dnia, po wizycie oskarżonego dokonała zgłoszenia. Wszystkie te okoliczności przemawiają za szczerością wypowiedzi świadka H. S. i ich spontanicznością. Jednocześnie świadczą też o tym, że oskarżony już przy podpisywaniu umowy nie miał szczyrych zamiarów i nie zamierzał w istocie dokonać montażu czujnika. Nadto wypowiedzi pokrzywdzonej korelują z przytoczonymi wyżej zeznaniami A. S. oraz A. K.. Brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania zgodności z prawdą tych wypowiedzi. W zeznaniach tych osób brak jest elementów mogących wskazywać na uzgadnianie między nimi wersji wydarzeń lub też celowe działanie na niekorzyść oskarżonego.

W ocenie Sądu Rejonowego, oskarżony działał z rozmysłem i nie zamierzał zainstalować czujnika gazu. Prawdą jest, że oskarżony prowadził działalność gospodarczą związaną z montażem czujników gazu i dokonywał zakupu tych urządzeń od firmy (...). Te okoliczności w żadnej mierze jednak nie umniejszają wiarygodności zeznań H. S.. Pokrzywdzona składając swoje zeznania kilka razy, powtarzała, że oskarżony nie kontaktował się z nią w sprawie montażu czujnika gazu. Przesłał natomiast w kolejnym roku urządzenie za pośrednictwem poczty, którego ona nie przyjęła. Należy w tym miejscu również wskazać, że oskarżony sam zadeklarował przesłanie takiego czujnika pokrzywdzonej, składając wyjaśnienia w charakterze podejrzanego w dniu 10 lutego 2015 roku. Przy czym przesłanie zakup jedynie samego czujnika nie był przedmiotem umowy zawartej pomiędzy stronami. Wyjaśnienia oskarżonego w przedmiocie możliwości odstąpienia przez pokrzywdzoną od zawartej umowy również nie powodują umniejszenia jego winy. Sąd Rejonowy dokonując oceny materiału dowodowego zgromadzonego niniejszej sprawie miał na

względnie fakt, że pokrzywdzona zawarła umowę z oskarżonym w ramach swobody umów. Sama dobrowolnie wybrała usługodawcę, zapłaciła mu za zakup i montaż urządzenia. Jednak zachowanie oskarżonego w tym przypadku dalece wykracza poza niewykonanie, czy też nienależyte wykonanie zobowiązania, o którym mowa na gruncie kodeksu cywilnego. W ocenie Sądu Rejonowego, wszystkie okoliczności towarzyszące zawieraniu umowy min data zawarcia umowy, jej nazwa, rzeczywista data realizacji umowy, faktyczny brak wykonania usługi wskazują jednoznacznie, że w przedmiotowej sprawie oskarżony dopuścił się popełnienia przestępstwa oszustwa. Swoim zachowaniem w ten sposób wprowadził pokrzywdzoną w błąd już w chwili podpisywania umowy.

W związku z powyższymi ustaleniami Sąd Rejonowy uznał, że oskarżony dopuścił się popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżonego, z tym ustaleniem, że wypełnia on znamiona przypadku mniejszej wagi określonego w art.286§3 kk. O przyjęciu łagodniejszej odpowiedzialności przesądziła wysokość szkody poniesionej przez pokrzywdzoną.

Za ten czyn, na podstawie art.286§3 kk, Sąd Rejonowy skazał oskarżonego na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art.46§1 kk Sąd zobowiązał oskarżonego T. C. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej H. S. kwoty 200 zł tytułem naprawienia szkody.

W przypadku oskarżonego Sąd potraktował jako okoliczność obciążającą jego dotychczasową wielokrotną karalność. T. C. był już wielokrotnie karany sędownie, w tym za popełnienie przestępstwa z art.286§1 kk. Oskarżony jest osobą młodą, ma 30 lat, zna obowiązujące normy społeczne i prawne. Zdaje sobie również sprawę z konsekwencji ich naruszania. Posiada on wykształcenie średnie. Przebywając na wolności prowadził własną działalność gospodarczą, z której uzyskiwał dochody w wysokości 1.000 zł miesięcznie. Nie ma nikogo na utrzymaniu, jest kawalerem. Obecnie odbywa karę pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy uznał, że nie istnieje pozytywna prognoza kryminalistyczna, która uzasadnia zastosowanie wobec T. C. dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary. Przy czym należy podkreślić, że podstawową przesłaną zawieszenia wykonania kary są wynikające z dotychczasowego postępowania oskarżonego, dające się uzasadnić w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przypuszczenia, co do przewidywanego sposobu życia, dotyczy to przede wszystkim przestrzegania przez niego porządku prawnego. Wśród wskazanych w art.69§2 kk w zw. z art.4§1 kk przesłanek prognozowania nie istnieje priorytet którejkolwiek z nich (wyrok SN z dnia 19.01.1973 r., OSNPG 1973/7/91, wyrok SN z dnia 23.02.1979 r., OSNKW 1979/5/54). W ocenie Sądu powyższe przesłanki w odniesieniu do osoby oskarżonego nie zachodzą. T. C. w przeszłości wielokrotnie korzystał z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i powracał na drogę przestępstwa. Sądy stosowały wobec niego również kary ograniczenia wolności i grzywny, które również nie przynosiły oczekiwanego skutku. Nie ma zatem żadnych gwarancji, że oskarżony w warunkach wolnościowych nie powróciłby na drogę przestępstwa. Należy również wskazać, że okresy próby wyznaczone poprzednimi wyrokami jeszcze się nie zakończyły. T. C. nie poprawił swojego zachowania i nie wykorzystał danych mu wcześniej szans.

Sąd nie dopatrył się okoliczności łagodzących.

W ocenie Sądu tylko wymierzona kara bezwzględnego pozbawienia wolności wpłynie na oskarżonego wychowawczo i zapobiegnie powrotowi do popełniania przestępstw, zaspokoi również społecznie poczucie sprawiedliwości.

O opłacie Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art.2 ust.1. pkt.2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r., nr 49, poz. 223 z późn. zm.).

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 624§1 kpk, zwalniając oskarżonego od pozostałych kosztów sądowych. Oskarżony w chwili obecnej odbywa karę pozbawienia wolności. Nie posiada żadnego majątku. Stąd też Sąd doszedł do przekonania, że uiszczenie kosztów byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe.